

SFS 2000:1460

Utkom från trycket
den 4 januari 2001

Lag om ändring i lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring;

utfärdad den 21 december 2000.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs i fråga om lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring,

dels att 19 och 30 §§ skall upphöra att gälla,

dels att rubriken närmast före 19 § skall utgå,

dels att 9, 14, 16–18, 22, 23, 25, 43–46 §§ samt rubriken närmast före 46 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas fyra nya paragrafer, 9 a, 13 a, 17 a och 45 a §§, samt närmast före 45 a § en ny rubrik, av följande lydelse.

9 §² Rätt till ersättning vid arbetslöshet har sökande som

1. är arbetsföra och oförhindrade att åta sig arbete för en arbetsgivares räkning minst 3 timmar varje arbetsdag och i genomsnitt minst 17 timmar i veckan,

2. är beredda att anta erbjudet lämpligt arbete under tid för vilken de inte anmält hinder som kan godtas av arbetslöshetskassan,

3. är anmälda som arbetssökande hos den offentliga arbetsförmedlingen i den ordning som föreskrivs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer,

4. medverkar till att en individuell handlingsplan upprättas i samråd med den offentliga arbetsförmedlingen, och

5. aktivt söker ett lämpligt arbete men inte kan få ett sådant arbete.

9 a § Under de första 100 ersättningsdagarna i en ersättningsperiod får en sökande begränsa sig till att söka lämpliga arbeten inom sitt yrke och i närområdet. Detsamma gäller vid ny arbetslöshet, om tolv månader förflutit sedan den sökande senast fick ersättning och ersättningsperioden inte har löpt ut.

Möjligheten att begränsa sökandet under de första 100 dagarna gäller dock inte om en sökande påbörjar en ny ersättningsperiod i direkt anslutning till den föregående perioden.

13 a § I den mån det behövs för att uppfylla arbetsvillkoret jämföras med förvärvsarbete även tid då den sökande har fullgjort tjänstgöring enligt lagen

¹ Prop. 1999/2000:139, bet. 2000/01:AU5, rskr. 2000/01:102.

² Senaste lydelse 2000:627.

(1994:1809) om totalförsvarspplikt eller fått föräldrapenningförmån enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring, dock tillsammans under högst två kalendermånader.

Vid tillämpning, i fall som avses i första stycket, av 12 § första stycket 2 skall minst 300 av de där angivna 450 timmarna avse förvärvsarbete under minst 4 kalendermånader som har utförts med minst 45 timmar under var och en av dessa månader. Under var och en av de återstående högst 2 månaderna skall sökanden ha utfört förvärvsarbete, fullgjort tjänstgöring enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarspplikt eller fått föräldrapenningförmån enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring under tid som motsvarar minst 45 timmar.

14 §³ Vid prövning av arbetsvillkoret bortses från utfört förvärvsarbete

1. som arbetsgivaren finansierat med särskilt anställningsstöd enligt förordningen (1997:1275) om anställningsstöd, eller

2. som bedrivits med stöd av bestämmelserna om stöd till start av näringsverksamhet enligt förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program.

16 §⁴ När ramtid skall bestämmas enligt 12 § räknas inte den tid då den sökande varit hindrad att arbeta på grund av

1. styrkt sjukdom,

2. avslutad heltidsutbildning som den sökande har avslutat efter fyllda 25 år eller som har föregåtts av sammanhängande förvärvsarbete på heltid i minst 5 månader,

3. tvångsvård enligt lagen (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall,

4. frihetsberövande på kriminalvårdens område,

5. vård av eget barn som inte har fyllt 2 år eller vård av adoptivbarn i 2 år efter barnets ankomst i familjen,

6. beslut enligt smittskyddslagen (1988:1472) eller livsmedelslagen (1971:511) eller föreskrifter som har meddelats med stöd av livsmedelslagen,

7. utlandsvistelse till följd av att den sökande följt med sin make eller maka vid dennes arbete i utlandet under förutsättning att makens eller makans arbetsgivare har sitt säte i Sverige och att lönen utbetalas från Sverige, varvid med make eller maka jämställs person med vilken den sökande sammanbor under förhållanden som liknar makars, eller

8. vård av närstående när hel ersättning lämnats enligt lagen (1988:1465) om ersättning och ledighet för närståendevård.

17 §⁵ När ramtid skall bestämmas enligt 12 § räknas inte heller tid då den sökande

1. fått föräldrapenningförmån enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring,

³ Senaste lydelse 2000:627. Ändringen innebär bl.a. att tredje stycket upphävs.

⁴ Senaste lydelse 2000:627.

⁵ Senaste lydelse 2000:627.

2. varit hindrad att arbeta på grund av tjänstgöring enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarspplikt,

3. varit hindrad att arbeta på grund av deltagande i arbetsmarknadsutbildning eller annan utbildning inom ramen för ett arbetsmarknadspolitiskt program, arbetspraktik, aktivitetsgarantin, ungdomsgarantin, datortekverksamhet, arbetslivsinriktad rehabilitering eller projekt med arbetsmarknadspolitisk inriktning enligt förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program,

4. varit hindrad att arbeta på grund av utbildning för vilken utbildningsbidrag lämnas enligt förordningen (1996:1654) om särskilt utbildningsbidrag, eller

5. varit hindrad att arbeta på grund av deltagande i verksamhet där ersättning enligt 3 a § har lämnats,

6. utfört förvärvsarbete som arbetsgivaren finansierat med särskilt anställningsstöd enligt förordningen (1997:1275) om anställningsstöd, eller

7. utfört förvärvsarbete som bedrivits med stöd av bestämmelserna om stöd till start av näringsverksamhet enligt förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program.

Tid som enligt 13 a § har jämställts med förvärvsarbete skall dock räknas in i ramtiden.

17 a § Tid som enligt 16, 17 eller 23 §§ inte skall räknas in i ramtiden får omfatta högst sju år.

18 § Sökande är berättigade till ersättning enligt grundförsäkringen utan att ha uppfyllt arbetsvillkoret, om de stått till arbetsmarknadens förfogande som arbetssökande genom den offentliga arbetsförmedlingen eller förvärvsarbetat i minst 90 kalenderdagar under en ramtid av 10 månader i anslutning till att de avslutat en utbildning på heltid som omfattar minst ett läsår och som berättigar till studiesocialt stöd. När ramtiden bestäms räknas inte in den tid då sökandena har varit hindrade att stå till arbetsmarknadens förfogande på grund av sjukdom, tjänstgöring enligt lagen (1994:1809) om totalförsvarspplikt, havandeskap, vård av eget barn som inte har fyllt 2 år eller vård av adoptivbarn i 2 år efter barnets ankomst i familjen.

För en sökande som avslutat sin utbildning genom att fullfölja en treårig gymnasieutbildning och är under 20 år efter att ramtiden om 10 månader i första stycket förflutit förlängs dock ramtiden till den dag den sökande fyller 20 år.

22 §⁶ Ersättning lämnas under längst 300 dagar (ersättningsperiod). När ersättningsperioden löpt ut kan den förlängas med längst 300 dagar, om sökanden då inte uppfyller ett nytt arbetsvillkor och inte heller enligt arbetsförmedlingen bör erbjudas aktivitet i aktivitetsgarantin enligt förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska program.

I ersättningsperioden räknas inte in dagar under vilka den sökande har anvisats ett offentligt tillfälligt arbete för äldre arbetslösa, verksamhet i ungdomsgarantin enligt förordningen (2000:634) om arbetsmarknadspolitiska

⁶ Senaste lydelse 1998:1783.

program eller verksamhet där ersättning enligt 3 a § lämnas i enlighet med föreskrifter som har meddelats av regeringen.

Om den sökande omedelbart före inträdet i en arbetslöshetskassa har fått ersättning från en annan arbetslöshetskassa, räknas ersättningsdagar i den andra kassan in i ersättningsperioden.

Rätten till dagpenning upphör vid månadsskiftet före den månad då den arbetslöse fyller 65 år.

23 § Om arbetslösheten upphör före ersättningsperiodens slut, har den sökande rätt till ersättning under det återstående antalet dagar av perioden vid ny arbetslöshet, även om den sökande då inte uppfyller arbets- och karensvillkoren. Vad som nu har sagts gäller dock inte om en sammanhängande tid av 12 månader har förflutit sedan den sökande senast fick ersättning. I sådan tid räknas inte in tid som anges i 16 och 17 §§.

Om ersättningsperioden har löpt ut men den sökande under perioden på nytt uppfyllt arbetsvillkoret lämnas ersättning under ytterligare en ersättningsperiod. Då skall dock karensvillkoret på nytt uppfyllas. Den nya ersättningsperioden räknas från den tidpunkt när den tidigare perioden löper ut.

25 § Ersättning enligt inkomstbortfallsförsäkringen lämnas med ett belopp per dag som är baserat på tidigare förvärsinkomster (dagpenning i form av inkomstrelaterad ersättning).

Dagpenning i form av inkomstrelaterad ersättning lämnas med högst det belopp som regeringen fastställer och lägst det belopp som bestäms enligt 24 § andra stycket, om inte annat följer av denna lag. Dagpenningen kan under de första 100 dagarna i en ersättningsperiod lämnas med en högre dagpenning än under resterande dagar. Den högsta dagpenningen kan begränsas i tiden för personer som utför deltidsarbete.

43 §⁷ Den sökande skall stängas av från rätt till ersättning under tid som anges i 44 §, om den sökande

1. lämnat sitt arbete utan giltig anledning, eller
2. skilts från arbetet på grund av otillbörligt uppförande.

44 § Är det sannolikt att ett arbete som avses i 43 § skulle ha varat högst 5 dagar eller mer än 5 men högst 10 dagar eller mer än 10 dagar, utgör avstängningstiden

- 10, 20 respektive 45 ersättningsdagar vid avstängning enligt 43 § 1, och
- 20, 40 respektive 60 ersättningsdagar vid avstängning enligt 43 § 2.

I avstängningstiden räknas in bara dagar för vilka karenstid skulle ha tillgodoräknats eller dagpenning skulle ha lämnats, om avstängningen inte hade skett, eller dagar under vilka den sökande har utfört förvärsarbete. Den totala avstängningstiden får dock inte överstiga

- 28, 56 respektive 112 kalenderdagar vid avstängning enligt 43 § 1, och
- 56, 112 respektive 168 kalenderdagar vid avstängning enligt 43 § 2.

45 § Inträffar under avstängningstiden sådant förhållande som avses i

⁷ Ändringen innebär att tredje och fjärde punkten upphävs.

43 §, beräknas ny avstängningstid i enlighet med bestämmelserna i 44 §, om inte den nya avstängningstiden ryms inom den löpande avstängningstiden.

En sökande som har stängts av från ersättning två gånger inom samma ersättningsperiod på grund av att han eller hon har lämnat sitt arbete utan giltig anledning eller skilts från arbetet på grund av otillbörligt uppförande har, om sådant förhållande inträffar en tredje gång inom samma ersättningsperiod, inte rätt till ersättning förrän han eller hon därefter på nytt uppfyllt ett arbetsvillkor.

Avstängningstiden skall räknas från den dag då det förhållande som anges i 43 § inträffat.

Nedsättning av ersättning

45 a § Dagenningen sätts ned med 25 procent i 40 ersättningsdagar (nedsättningstid) inom ersättningsperioden, om en sökande har

1. avvisat ett erbjudet lämpligt arbete utan godtagbart skäl, eller
2. utan att uttryckligen ha avvisat sådant arbete ändå genom sitt uppträdande uppenbarligen har vållat att anställning inte kommit till stånd.

Om det under ersättningsperioden en andra gång inträffar sådant förhållande som anges i första stycket skall den sökandes dagenning sättas ned med 50 procent i ytterligare 40 ersättningsdagar inom ersättningsperioden.

Inträffar under ersättningsperioden en tredje gång sådant förhållande som anges i första stycket, har den sökande inte rätt till ersättning förrän han eller hon därefter på nytt uppfyllt ett arbetsvillkor.

Nedsättningstiden räknas från den dag då det förhållande som anges i första stycket inträffat. Inträffar under nedsättningstiden sådant förhållande som föranleder ny nedsättningstid räknas den nedsättningstiden från utgången av den föregående nedsättningstiden. Inträffar under avstängningstid sådant förhållande som föranleder nedsättningstid räknas nedsättningstiden från utgången av avstängningstiden.

Den tid inom vilken nedsättning av dagenningen skall göras får inte överstiga 180 kalenderdagar från den dag då nedsättningstiden inleddes.

Gemensam bestämmelse om avstängning och nedsättning

46 §⁸ Bestämmelserna i 43 § samt 45 a § första stycket 1 om arbete skall tillämpas i fråga om arbetsmarknadspolitiska program för vilka aktivitetsstöd lämnas enligt förordningen (1996:1100) om aktivitetsstöd och utbildningar för vilka utbildningsbidrag lämnas enligt förordningen (1996:1654) om särskilt utbildningsbidrag. Bestämmelserna i 44, 45 och 45 a §§ skall därvid gälla i tillämpliga delar.

1. Denna lag träder i kraft den 5 februari 2001.

2. Bestämmelserna i 19 § punkterna 1–3, 5 och 6 samt 30 § gäller dock fortfarande för sökande som vid ikraftträdandet uppfyllt villkoren och ansöker om ersättning senast den 31 mars 2001.

⁸ Senaste lydelse 2000:627.

SFS 2000:1460

3. Bestämmelsen om ersättningsperiodens längd i 22 § skall dock gälla i dess äldre lydelse för den som före ikraftträdandet har fyllt 57 år och har rätt till ersättning på grund av en pågående ersättningsperiod.

På regeringens vägnar

MONA SAHLIN

Cathrine Lilja Hansson
(Näringsdepartementet)